

В статье раскрыты методические принципы отражения в учете операций с финансовыми инвестициями путем обобщения информационной модели в части оценки, документального отражения, раскрытия информации в реестрах учета и отчетности

Ключевые слова: учет, инвестиции, финансовые инвестиции, долевые ценные бумаги, долговые ценные бумаги, акции, облигации, сберегательные сертификаты

УДК [005.591.6:330.322] – 044.372(477)

N.V. Pokotil'ska, Ph.D., Associate professor

Podilian State Agrarian Engineering University

PROBLEMS INNOVATIVE INVESTMENT TO ACTIVITY OF ENTERPRISES OF UKRAINE IN MODERN TERMS

Abstract. The state and problems is considered innovative investment to activity of modern enterprises, basic factors are marked which influence on economic development of the state and welfare of population. The factors of negative influence are set on bringing in of investment resources in the modern economy of Ukraine and in all its spheres. Certainly priority directions of stabilizing, improvement, development and permanent socio-economic growth, innovative investment to activity of our country and its regions.

In the modern terms of manage and transformation of national economy, innovative investment activity and it active introduction is the decision factor of increase of competitiveness of domestic enterprises at an international level. Economic development and stability of our state above all things depend on the state of financing and structurally innovative re-erecting of economy of country. Innovative investment activity must become basis of development and introduction of perspective strategies and long-term programs of development of our state.

By the optimum variant of development innovative investment in the state, bringing in of private business will become activity in financing of research developments. Consequently, creating terms for development innovative investment in a country we will provide a competitiveness and economic sovereignty of our state activity.

Key words: innovative activity, investment activity, management, investment climate, innovative development.

*Н.В. Покотильська, к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій і адміністрування
Подільський державний аграрно-технічний університет*

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Розглянуто стан та проблеми інноваційно-інвестиційної діяльності сучасних підприємств, відмічено основні чинники які впливають на економічний розвиток держави та добробут населення. Встановлено фактори негативного впливу на залучення інвестиційних ресурсів в сучасну економіку України та у всі її сфери. Визначено пріоритетні напрямки стабілізації, покращення, розвитку та сталого соціально-економічного зростання інноваційно-інвестиційної діяльності нашої країни та її регіонів.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інвестиційна діяльність, управління, інвестиційний клімат, інноваційний розвиток.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В сучасних економічних умовах розвитку країни та її регіонів важливим завданням стає покращення добробуту населення і розвиток держави за рахунок підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Сучасний європейський вибір України на шляху її інтеграції в високотехнологічне конкурентне середовище вимагає вирішення проблем залучення інвестиційних ресурсів, забезпечення їх раціонального використання та стимулювання інвестиційної активності в усіх сферах діяльності, особливо в інноваційній.

Вдала інноваційно-інвестиційна діяльність може забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання держави, вирішення соціальних проблем, зміцнення національної економіки, забезпечення її конкурентоспроможності і підвищення експортного потенціалу.

Сучасний стан інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні більшість експертів визначають як кризовий. Низькі темпи інноваційної діяльності підприємств та організацій пояснюються нестачею коштів для розробок і впроваджень новацій, слабкою мотивацією виробників нової продукції, відсутністю належного стимулювання покращення якісних

характеристик товарів їх конкурентоспроможності та продуктивності праці зокрема. Це стало причиною економічної нестабільності та припинення економічного розвитку країни.

Тому для ефективного розвитку нашої держави необхідним є формування дієвих механізмів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств орієнтованих на довготривалу перспективу та успіх. Отже, актуальність існуючих проблем обумовлює необхідність подальшого їх дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню та вивченню даної тематики і питань пов'язаних з інноваційно-інвестиційною діяльністю її активізацією, формуванням привабливого інвестиційного клімату та інноваційного розвитку країни присвятили свої роботи вітчизняні і зарубіжні вчені: Й. Шумпетер, П. Друкер, М. Портер, Е. Тоффлер, С. Ільяшенко, М. Туган-Барановський, О. Волков, О. Федоренко, Д. Богиня, М. Йохна, В. Стадник, І. Бланк, Ю. Бажал, В. Александрова, М. Денисенко А. Гойко та інші.

В контексті розвитку їх наукових досліджень важливо обґрунтувати пріоритетні напрямки стабілізації, покращення, розвитку та сталого соціально-економічного зростання інноваційно-інвестиційної діяльності нашої країни та її регіонів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою і завданням дослідження є аналіз процесів, тенденцій, наявного стану та проблем розвитку, що відображають інноваційно-інвестиційну діяльність підприємств України. Визначення та обґрунтування факторів негативного впливу на залучення інвестицій в економіку держави та виявлення шляхів покращення інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Становлення та покращення економіки України визначається створенням сприятливих умов для комплексного її розвитку. Серед чинників розвитку необхідно відмітити: створення сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату в державі та впровадження інноваційно-інвестиційних програм, які б допомагали вітчизняним підприємствам зберігати та посилювати свої конкурентні позиції; залучення інвестицій в усі галузі країни, що могло б забезпечити утвердження інноваційної моделі розвитку та сталого соціально-економічного зростання [4, с. 97].

Покращення інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні в сьогоденних умовах є досить проблематичним завданням у зв'язку з невеликою доходністю інвестицій та відсутністю інвесторів. Основними причинами такого негативного явища є непрозорість економічної та податкової політики держави, невизначеність пріоритетів в інноваційно-інвестиційній діяльності, нестабільна політична ситуація, слабка фінансова дисципліна та законодавча база.

Пріоритетні напрями інвестування в Україні мають бути направлені на формування ринку нових вітчизняних конкурентоспроможних продуктів і високих технологій, новітніх ресурсощадних систем машин і механізмів, застосування біотехнології, комп'ютерної техніки у виробничому процесі та сферах його обслуговування, що забезпечує прискорене використання інформації, зміну виробничого процесу, зростання обсягів виробництва продукції та зниження витрат; організацію інтегрованого виробництва, яке спроможне конкурувати з високо інтелектуально оснащеними транснаціональними компаніями; розширення зовнішньоекономічних зв'язків і географії зовнішніх ринків та збільшення їх місткості [3, с. 107].

Необхідною умовою вдалої інноваційно-інвестиційної діяльності в кризових умовах української економіки є діяльність направлена на створення та освоєння нових сучасних технологій та техніки. Необхідно визначити на найближчу і більш віддалену перспективу пріоритетні напрями інноваційно-інвестиційної діяльності на державному, регіональному і галузевому рівнях, активізувати впровадження у виробництво й комерційне використання наявних наукових розробок в різних галузях [3, с. 106].

Успіх інноваційної діяльності в різних галузях забезпечується формами і принципами її організації та способами, і об'ємами фінансової підтримки. В усіх розвинених країнах світу фінансування інноваційної діяльності здійснюється як з державних так і з приватних джерел.

Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні

Роки	Загальна сума витрат, млн. грн.	У тому числі за рахунок коштів							
		власних		державного бюджету		іноземних інвесторів		інші джерела	
		млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
2007	10850,9	7999,6	73,7	144,8	1,3	321,8	3,0	2384,7	22,0
2008	11994,2	7264,0	60,6	336,9	2,8	115,4	1,0	4277,9	35,7
2009	7949,9	5169,4	65,0	127,0	1,6	1512,9	19,0	1140,6	14,3
2010	8045,5	4775,2	59,4	87,0	1,1	2411,4	30,0	771,9	9,6
2011	14333,9	7585,6	52,9	149,2	1,0	56,9	0,4	6542,2	45,6
2012	11480,6	7335,9	63,9	224,3	2,0	994,8	8,7	2925,6	25,5
2013	9562,6	6973,4	72,9	24,7	0,3	1253,2	13,1	1311,3	13,7

Джерело: [7]

Отже, аналіз джерел фінансування інноваційної діяльності в Україні (табл. 1) вказує на постійні коливання і зміни протягом останніх років загальної суми витрат на інновації з 10850,9 млн. грн. у 2007 році до 9562,6 млн. грн. у 2013 році. За період з 2007-2012 роки відбулося збільшення загальної суми витрат на інновації на 629,7 млн. грн., в тому числі власні витрати підприємств зменшилися на 663,7 млн. грн., витрати державного бюджету навпаки зросли на 79,5 млн. грн., іноземних інвесторів – на 673 млн. грн., а витрати з інших джерел – на 540,9 млн. грн. У 2013 році найменше фінансування здійснювалось з державного бюджету – усього 24,7 млн. грн., що на 199,6 млн. грн. менше показника 2012 року. Фінансування інноваційної діяльності з державного бюджету за роки дослідження не перевищує 1-3%, а у 2013 році становило лише 0,4%, що демонструє нам майже пасивність дій та незацікавленість держави по відношенню до цієї сфери діяльності. Така ситуація, безумовно, не сприятиме збільшенню масштабності інноваційних процесів та їх результативності в будь-якій зі сфер розвитку.

Проаналізувавши структуру джерел фінансування інноваційної діяльності в Україні, можна стверджувати, що основними стримуючими факторами розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності є: низький рівень державного фінансування; нестача власних коштів підприємств; низька інвестиційна активність вітчизняних та зарубіжних інвесторів; недосконалість законодавчої бази; політична нестабільність; відсутність стимулювання вітчизняних підприємств до впровадження науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт та реалізації їх результатів; послаблення науки та виробництва [1, с. 28].

В 2013 році питома вага підприємств, що впроваджували інновації в Україні становила 13,6%. Серед регіонів більшою за середню в Україні частка інноваційно активних підприємств була в Запорізьській (28,8%), Миколаївській (24,9%), Херсонській (23,6%), а в Хмельницькій області становила 18,2%.

Інноваційною діяльністю у промисловості, в цьому ж році, займалися 1715 підприємств, або 16,8% обстежених промислових підприємств, а у 2012 р. цей показник становив 1758 підприємств, або 17,4% (табл. 2).

Отже, у 2013 році понад три четверті інноваційно активних промислових підприємств займалися впровадженням інновацій – це на 4,3% менше, ніж у 2012 році. Інноваційні види продукції впроваджували 683 підприємства, кількість яких становила 3138 найменувань, з них 809 – нові види машин, устаткування, прилади, апарати, тощо.

Інноваційні процеси у звітному періоді впровадили 665 підприємств, з яких 557 – упровадили нові або вдосконалені методи обробки та виробництва продукції. Організаційні інновації здійснювали 125 підприємств. Нові маркетингові концепції у звітному періоді запровадили 155 підприємств.

Таблиця 2

Кількість підприємств в Україні, що займалися інноваційною діяльністю

Показники	Роки		
	2011	2012	2013
Усього	1679	1758	1715
з них мали витрати на інноваційну діяльність	1348	1362	1337
впроваджували інновації	1327	1371	1312
з них впроваджували інноваційні види продукції	731	704	683
впроваджували нові технологічні процеси	605	598	665
реалізовували інноваційну продукцію, що заново впроваджена або зазнала технологічних змін протягом останніх трьох років	1043	1037	1031

Джерело: [6]

Реалізацією продукції за межі України здійснювали 344 підприємства, обсяг якої склав 44,7% від загального обсягу реалізованої інноваційної продукції, у т.ч. в країні СНД – 25,3%. В зв'язку зі зміною стратегічного курсу нашої держави і орієнтацією на нових європейських партнерів, вітчизняним підприємствам необхідно вживати заходів для підвищення конкурентоспроможності власної продукції.

Нажаль очевидним є те, що основним чинником, який робить нашу країну неконкурентоспроможною в сьогоденному глобальному світі, є сповільнення інноваційно-інвестиційної діяльності. На думку українських вчених пояснюється це тенденцією до затухання інноваційних процесів без належної інвестиційної підтримки та державної політики. Нові ідеї, прогресивні технології та організаційні рішення визначають успіх будь-якого підприємства, забезпечують його існування та фінансову незалежність.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. В сучасних умовах господарювання і трансформації національної економіки, інноваційно-інвестиційна діяльність та її активне впровадження є вирішальним фактором підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на міжнародному рівні. Економічний розвиток та стабільність нашої держави в першу чергу залежать від стану фінансування та структурно-інноваційної перебудови економіки країни. Інноваційно-інвестиційна діяльність має стати основою розроблення та впровадження перспективних стратегій та довгострокових програм розвитку нашої держави.

Першочерговими та основними завданнями інноваційно-інвестиційного розвитку мають бути: удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази; науково-фінансового забезпечення; створення умов раціонального та ефективного використання фінансових ресурсів; координація і стимулювання науково-дослідної і технологічної співпраці з розвинутими країнами світу у напрямку формування єдиного інформаційного простору для міжнародного трансферу інноваційних технологій [2, с. 198].

Оптимальним варіантом розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в державі стане залучення приватного бізнесу у фінансування науково-дослідних розробок.

Отже, створивши умови для розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в країні ми забезпечимо конкурентоспроможність і економічний суверенітет нашої держави.

Список використаних джерел

1. Амоша, О. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення [Текст] / О. Амоша // Економіст. — 2005. — № 6. — С. 28—32.
2. Іванова Т.Л. Стан та пріоритети науково-фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні / Т.Л. Іванова // Науковий вісник Херсонського державного університету, 2014. — Вип. 6. Ч. 1. — С. 198—203.
3. Покотильська, Н.В. Інвестиційний клімат регіону та його вплив на розвиток аграрного виробництва [Текст] / Н. В. Покотильська, В. П. Заборовський, О. М. Деренко // Економіка та управління АПК : Зб. наук. праць. — Біла Церква, 2010. — Вип. 4(81). — С. 106—109.

4. Покотильська, Н.В. Проблеми інвестиційної діяльності в Хмельницькій області [Текст] / Н. В. Покотильська // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки». Університет економіки і підприємництва. — Хмельницький, 2011. — Вип. 3 [6]. — С. 96—100.
5. Савіцька, С. І. Проблеми підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору економіки України в сучасних умовах [Текст] / С. І. Савіцька // Економіка та управління АПК: Зб. наук. праць. — Біла Церква, 2010. — Вип. 4(81). — С. 109—112.
6. Наукова та інноваційна діяльність в Україні [Текст] : статистичний збірник / відп. за вип. О. О. Кармазіна ; Державна служба статистики України. — К. : 2014. — 314 с.
7. Держкомстат : наукова та інноваційна діяльність : сайт : укр. версія. — Режим доступу : <http://kh.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 08.11.14). — Назва з екрана.

Рассмотрено состояние и проблемы инновационно-инвестиционной деятельности современных предприятий, отмечены основные факторы которые влияют на экономическое развитие государства и благосостояние населения. Установлены факторы негативного влияния на привлечение инвестиционных ресурсов в современную экономику Украины и во все ее сферы. Определенно приоритетные направления стабилизации, улучшения, развития и постоянного социально-экономического роста, инновационно-инвестиционной деятельности нашей страны и ее регионов.

Ключевые слова: *инновационная деятельность, инвестиционная деятельность, управление, инвестиционный климат, инновационное развитие.*

УДК 339.137.2:338.5:336.71

Y.S. Polyakova, Ph.D., Associate professor

Institution "International technological university "Mykolaiivska Polytechnic"

THE INFLUENCE OF THE COMPETITIVE ENVIRONMENT AND RISK PRICING IN COMMERCIAL BANKS OF UKRAINE

Abstract. *The article analyzes the level of concentration in the banking market of Ukraine. Evaluated pricing for the services of a commercial bank that meets its operational and strategic goals, is the key to sustainable development financial institution. Today, however, with increasing competition in the domestic banking sector, each pricing decision of Bank management should take into account the competitive market situation, potertsynu behavior of other market participants. The dynamics of banking risks NBU regulations and the influence of the level of credit risk, liquidity risk, inflation risk on the average market interest rates on bank deposits and loans. The activity of commercial banks in Ukraine mediated large set of both external and internal risks that will definitely have an impact on all banking processes, including the processes of pricing of banking services. Taking into account the level of risk is a mandatory step in the process of pricing in the bank as incorrect consideration of risk in the pricing of bank services can lead to imbalance of the bank's significant losses from its operations and the problems of its own liquidity and solvency. It is concluded that the level of competition in the banking system rather high level of risk and the impact on the price of banking services banking reduced if the general level of risk remains satisfactory.*

Keywords: *degree of concentration banking risks, the process of pricing, competition, risk, cost banking services.*

Є.С. Полякова, к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту

ВНЗ «Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка»

ВПЛИВ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РИЗИКІВ НА ЦІНОУТВОРЕННЯ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано рівень концентрації на ринку банківських послуг України. Досліджено динаміку нормативів банківських ризиків НБУ та визначено вплив рівня кредитного ризику, ризику ліквідності, ризику інфляції за середньоринковими відсотковими ставками за банківськими депозитами та кредитами. Зроблено висновок, що рівень конкуренції в банківській системі достатньо високий та вплив рівня ризику банківської діяльності на ціну банківської послуги знижується, якщо в цілому рівень ризику залишається задовільним.

Ключові слова: *рівень концентрації, банківські ризики, процес ціноутворення, рівень конкуренції, рівень ризику, ціна банківської послуги.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Виважене ціноутворення на послуги